

K.N.N.V. afd. Vriezenveen.

Project Torenvalk 2015.

In januari 2015, zijn we naar aanleiding na het vaststellen, dat er in het Veenschap van oost naar west (± 5 km.), binnen dit gebied zich regelmatig een aantal Torenvalken ophouden, gestart met het Torenvalk project.

Omdat er naar onze mening best wel ruimte is voor een 4-tal territoria, maar te weinig nestgelegenheid, denken we hieraan tegemoet te komen door het plaatsen van een aantal Torenvalk nestkasten.

Kast no. TV5.

Op 22 januari, 2015 is de eerste kast geplaatst op grond van de gem. Twenterand (met toestemming van dhr. Henk Kleinjan) t.pl.v. het kunstwerk “de Giek”, hoek Veenschapsweg/Veeneindeweg.

Kast no. TV1.

Geplaatst op 12 februari, 2015, op een kavel van dhr. R.J. Nijland, Westeinde 556, Vriezenveen.

Kast no. TV2.

Geplaatst op 18 februari, 2015, op een kavel van dhr. L. Nijhof, de Reiger 12, Vriezenveen.

Kast no. TV3.

Geplaatst op 19 maart, 2015, op een kavel van dhr. L. Teunis, Oosteinde 25, Vriezenveen.

Totaal zijn nu 4 Torenvalk nestkasten geplaatst in het Veenschap.

3 kasten in het westelijk deel en 1 kast in het oostelijk deel.

In het najaar van 2015 (of vroeg in het voorjaar van 2016) is het de bedoeling nog een kast **TV4.** in het oostelijk deel te plaatsen. De plek moet nog worden bepaald.

Niet alleen het Veenschap is een geschikt habitat voor Torenvalken, de Fayersheide met het omliggende gebied kan eveneens wel één, misschien wel twee territoria bevatten en evenals in het Veenschap is hier eigenlijk geen nestgelegenheid aanwezig. Rond de Fayersheide worden ook regelmatig Torenvalken gezien. Bij voldoende aanbod van prooidieren (stapelvoedsel van de Torenvalk zijn muizen) en voldoende nestgelegenheid, kan er zelfs wel een beperkte “kolonie” ontstaan.

Kast no. TV6.

In de bufferzone (eigenaar gem. Twenterand) westelijk grenzend aan Fayersheide, is op 25 maart, 2015, kast no. 6 geplaatst.

Kast no. TV7.

Locatie Oude Kerkhof, geplaatst door Robert Brunink.

Kast **TV5**. 28 januari, 2015.

Kast **TV5**. 8 februari, 2015.

Hoewel kast **TV5**. binnen enkele dagen al de aandacht had van een Torenvalk ♀, en ook het ♂ werd regelmatig in de buurt gezien, volgt er waarschijnlijk geen bezetting. De locatie wordt heel druk bezocht door fotograven en “geo-cachers”. Optie is de kast te verplaatsen verder afgelegen van “de Giek” in noordelijke richting.

Kast **TV2**. 27 maart, 2015.

Kast **TV2**. lijkt meer perspectief op bezetting te bieden. Vanaf week 12 wordt hier regelmatig een stel Torenvalken waargenomen.

Het 2^e paar Torenvalken, gedoopt “Brom en Grom”, foto gemaakt op 27 maart, verdedigen fanatiek de kast tegen een aantal Kauwtjes.

Kast **TV3**. geplaatst op 19 maart heeft inmiddels ook bezoek gekregen. Op 3 april werd deze foto gemaakt van een ♀.

Vooralsnog lijkt het plaatsen van de Torenvalk nestkasten veel succes te hebben. Dit kan echter een tijdelijk fenomeen zijn omdat er vorig jaar veel jonge Torenvalken zijn uitgevlogen i.v.m. het grote aantal prooidieren in dat jaar. Alles wat in 2014 als stapelvoedsel “muis” at, heeft veel jongen groot gebracht!

Kast **TV2**. 5 april

Kast **TV5**. 6 april

Bij kast **TV5**. hernieuwde activiteit gezien, ook paring! Het zou dus toch zo maar kunnen zijn dat we voorlopig de kast niet verplaatsten. Dit paar zouden we “Jut en Jul” kunnen noemen.

TV5. 6 april 2015.

10-04-'15 (middag).

TV5. ♀ en ♂ in de directe omgeving van de kast en paring waargenomen.

TV1. geen activiteit.

TV2. geen Torenvalken in de kast, maar wel een paar Kauwtjes! Zouden de Valken de strijd toch verloren hebben?

TV3. geen activiteit.

11-04-'15.

Het lijkt stuivertje wisselen, vanmiddag melding van Gerrit dat er weer een paar Torenvalken in **TV2.** zit. We geven de hoop dus nog niet op. De tijd zal het leren!

Deze foto's van kast **TV6**. op de Faijersheide, gemaakt op 11-04-'15 's middags, bewijzen dat ook deze kast aantrekkingskracht heeft op Torenvalken.

12-04-'15 (morgen).

Locatie Oude Kerkhof.

TV7. geen activiteit.

Locatie Faijersheide.

TV6. waarneming (A.B.), 2♀♀ en 1♂ in/bij de kast!!!

13-04-'15.

Korte check langs de kasten **TV1. – 3.**

TV1. geen activiteit.

TV2. ♀ en ♂ in/op de kast.

TV3. ♀ en ♂ in de directe omgeving.

Dat betekend op dit moment dat 4 van de t.n.t. 6 geplaatste kasten, (incl. Faijersheide en oude Kerkhof) “bezet” zijn. Voorwaar geen geringe score!!!

15-04-'15.

TV5. ♀ broed.

'S avonds klein feestje aan de Veeneindeweg. Aanleiding, dat 4 van de 6 geplaatste kasten bezet zijn.

16-04-'15.

TV3. paar Torenvalken in/op kast.

27-05-'15.

Nestkastcontrole met een camera bevestigd aan een stok.

TV1. geen activiteit.

TV2. 5 jongen.

TV3. 3 eieren.

TV5. 6 jongen.

TV6. 5 jongen.

TV7. geen activiteit

Al met al een geweldig resultaat. 4 van de t.n.t. 6 geplaatste kasten bezet!

Voor verdere controle is nu een telescoophengel bedacht met bovenaan een “neigkopje” waarop een compact camera bevestigd word.

01-06-'15.

Met Gerrit de TV kasten gecontroleerd m.b.v. de telescoophengel en neigkopje.

Na enige oefening werkt dit prima. Het filmpje dat gemaakt word kan ter plekke worden terug gekeken om te zien hoe de “vlag er in de kast bij hangt”!

TV7. géén nestmateriaal (zaagsel) in de kast aanwezig!

10-06-'15.

Nestkast controle.

TV1. -----.

TV2. 5 jongen. (blijken er tijdens het ringen er toch 6 jongen te zijn)

TV3. 4 eieren. Er is wel een ei bij gelegd maar toch hebben we hier geen goed gevoel bij!

TV5. 6 jongen.

TV6. 5 jongen.

TV7. -----.

TV3. 10-06-'15.

TV5. 10-06-'15.

Naar aanleiding van de controle op 10 juni, maakt Gerard een afspraak met Ben Nijeboer om de jongen te ringen. Jan Frijling (aspirant ringer) vraagt om hierbij aanwezig te mogen zijn om ervaring op te doen.

Op dinsdagmiddag 16 juni worden totaal 17 jonge Torenvalken geringd. In **TV2**. bleken ook 6 jongen te zijn! Dit is een punt om in de toekomst de filmpjes beter te analyseren.

Het uiteindelijke resultaat van dit eerste jaar Torenvalk project is wel een feit dat we niet hadden durven dromen!!!

25-06-'15.

Nog even kijken. **TV5**. en **6**. alles uitgevlogen. **TV2**., jongen regelmatig op de rand van de kast. De datum om de vogels te ringen was goed gepland.

27-06-'15.

In **TV2**. zat nog een nakomertje op de wip. Verder alles uitgevlogen.

Omdat er nog steeds 4 eieren in **TV3**. liggen behoeft deze nog verdere controle/nazorg.

04-07-'15.

TV3.

Van de 4 eieren zijn er toch nog 3 uitgekomen. De leeftijd van de jongen is geschat op $\pm$ 6-7 dagen.

Week 28 nog eens controleren en een afspraak maken met Ben Nijeboer om te ringen.

07-07-'15.

TV3.

De laatste 3 jongen, het eerste jaar van ons nieuwe project, geringd. Het kon net!

Totaal 20 jonge Torenvalken uit 6 geplaatste nestasten! Een bijzonder resultaat.

27-07-'15.

TV3.

Eindelijk, de 3 jongen zitten op de rand van de kast. Bij een tussentijdse controle leek het of de kuikens slecht groeiden, maar nu zitten ze dan toch goed in de veren en zijn bijna vliegvlug.

01-08-'15.

TV3.

Alle 3 jongen uitgevlogen.

Zoals al eerder gezegd, 2015 het 1^e jaar van het Torenvalkproject een opmerkelijk resultaat geboekt. In 7 selectieve Torenvalk nestkasten, 4 succesvolle broedsels en totaal 20 jongen, geringd en uitgevlogen.

19-08-'15.

's Avonds opnieuw een klein feestje aan de Veeneindeweg, om het feit van de in totaal 20 geringde en uitgevlogen Torenvalken te vieren, in het Veenschap en de Faijersheide!

09-11'15.

TV4.

Er is positief gereageerd door Dhr. Knoef op de vraag om een Torenvalk kast te mogen plaatsen op zijn grond in het Veenschap, tussen RW 36 en de Hoffmansweg.

Tussen nu en voorjaar 2016 zal **TV4.** voor ons project de leemte opvullen van nestgelegenheid voor Torenvalken in het half open landschap "het Veenschap", ten noorden van Vriezenveen. 5 Torenvalk nestkasten moeten hier dan zorgen voor voldoende nestgelegenheid, om het broedsucces van 2015 te evenaren (of zelfs te vergroten).

Naar aanleiding van de resultaten in 2015, kunnen we wel concluderen dat:

- A-** de gebieden Veenschap en Faijersheide zeker potentie hebben.
- B-** het Oude Kerkhof waarschijnlijk wel potentie heeft maar dat misschien de kast voorzien moet worden van neststrooisel en/of beter verplaatst kan worden.
- C-** de afmetingen van de kasten (30x30x40 cm. half open) goed zijn.
- D-** de plek in het landschap en de ophanghoogte goed gekozen zijn
- E-** het zeker zinvol is geweest dat we de Torenvalken in Vriezenveen broedgelegenheid hebben aangeboden!
- F-** het goed is dit project te continueren.

Gerard Spit
Gerrit Schepers
Herman Stevens
Johan Niphuis